

گفت‌وگوی «پیام ما» با «محسن طوسی»، مدیرکل حفظ، احیا و مرمت بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی

نگرانی از مرمت نمایشی

۴

از سال گذشته و با تشدید بحران‌هایی چون جنگ و اعتراضات، تلاش‌ها برای بازگشایی معدن بوکسیت «شاهوار» افزایش یافته است

جنگ برای بسته ماندن شاهوار

یک فعال محیط‌زیست شاهرود: «چطور معدنی که چندین سال است فعالیت ندارد دپو دارد؟ اگر دپو دارد؛ یعنی به صورت غیرقانونی فعالیت می‌کرده»

جامعه اصناف و بازرگان شاهرود و بسطام در بیانیه‌ای که روزهای اخیر منتشر کرده‌اند خواهان تعطیلی دائم معدن بوکسیت «تاش» در کوهستان آبخیز شاهوار شده‌اند و از مسئولان قضایی، انتظامی و اجرایی شهرستان شاهرود خواسته‌اند که بدون مداخلات با متخلفان احتمالی برخورد قانونی و قاطع انجام دهند و در غیر این صورت جامعه اصناف از تمام ظرفیت‌هایش برای پیگیری قانونی استفاده می‌کند. این اما نخستین‌بار نیست که بیانیه‌ای از سوی فعالان مختلف در این استان نسبت به توقف فعالیت این معدن نوشته می‌شود.

۳

پس‌جنگ هم چون دوران جنگ، خود را برای زنان به نمایش می‌گذارد

دردهای زنانه ناشی از جنگ

۶

گسترش کشاورزی هوشمند در ترکیه مصرف آب و سموم را کاهش داده است برخی برآوردها از صرفه‌جویی ۲۰ تا ۳۰ درصدی نهاده‌ها خبر می‌دهند

«۵ جی» وارد مزرعه شد

۵

روزنامه پیام ما

۱۰ سال بیست و دوم | شماره پیاپی ۳۴۰۸ | چهارشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۵ | قیمت ۱۰ هزار تومان |

www.payamema.ir

جامعه‌شناسان از آسیب‌های بی‌جاشدگی ۶۰٪ از سرپرست خانوار بر اثر تخریب خانه‌هایشان می‌گویند

خانه که رفت فرسوده شد

۲

دیدگاه

سهم ایران از مدرنیته

«فوکو» پارادایم جدید چیزی نبوده است جز آلودگی گسترده محیط‌زیست، ترافیک بی‌پایان، خشونت لجام‌گسیخته و انواع بیماری‌های نوظهور به دلایل بسیار مردمان ما تفرقه‌های عصر نوگرایی را برگزیده و به طرق مختلف به کار برده‌اند. نمونه‌های بارز آن گسترش روزافزون سبک غذایی به نام فست‌فود است که با دنیای از سس‌ها جایگزین غذاهای سنتی و سالم ما گشته و زمان مصرف غذا را که خود سنت و پشتوانه فرهنگی به دنبال داشته را به حداقل رسانده است. نمونه دیگر (خبراً باب شده آن) مصرف سیگارهای الکترونیک است که شتابان در حال جایگزین شدن با سیگارهای توتونی سابق و به نظر در تلاش برای سرپوش‌گذاشتن بر تأثیرات مخرب نوع سنتی خود است. نمونه بعدی خال‌کوبی‌ها (به قول جوان‌نرها خودهاست) که در حال گسترش و تابوشکنی در جامعه است و به‌زودی و به‌ناچار با مجوز تثبیت خواهد شد. از حیوانات خانگی که به‌تدریج جایگزین فرزند می‌شوند و جراحی‌های زیبایی و مارتان‌لاغری که به‌صورت ملال‌آور و خطرناکی در حال یک‌شکل کردن رباتیک افراد است و نوگنیم بهتر است که هر کدام تحقیقی مفصل را می‌طلبد و نقد آن نیز در حال حاضر با برخوردهای تند و تندیز طرفداران رادیکال حقوق حیوانات و آزادی‌های فردی مواجه خواهد شد. به استحضار می‌رساند که هیچ نیروی سرکوب‌گر قهاری توان توقف و یا اصلاح این روند رو به گسترش مهم ندارد؛ چون در تار و پود جامعه خسته و مستهلک در حال رخ دادن است.

احتمالاً به دلیل اینکه جامعه ایرانی از دستیابی به دستاوردهای ارزشمند مدرنیته به‌ویژه دموکراسی ناگام و تلاش‌های بی‌دریغش در رسیدن به آن بی‌حاصل مانده است، همچون کودکی سرخورده و لاجوج در خلاف جریان آب یعنی آنچه جامعه سنتی ایران و حاکمیت خواستار آن‌اند در حرکت بوده به‌صورت جنون‌آمیز در حال به‌کارگیری نمادهای سطحی و کم‌ارزش و گاهی مخرب این دوران است تا نشان دهد که دست‌های نامرئی جامعه از هر نیروی قوی‌تر و پرزورتر عمل می‌کند. به زبان ساده زمانی که راه ابراز وجود، مخالفت و اعتراض محدود و مسدود می‌شود او از راه‌های دیگر با تحولات جهان پیرامون هم‌آوایی خواهد کرد. در پایان به نظر شهروند ایرانی باتوجه‌به نوع مواجهه‌اش با تجدد که در نهایت به انقلاب مشروطه ختم شد و با نگاه ژرف تاریخی که دارد شایسته میوه‌های مرغوب‌تری از این بستان است. تجدد دستاوردهای ارزشمندتری از خلق بشر ریات‌گونه دارد. رهاکار بلندمدت این است که با آگاهی مداوم و نظریات پیوسته و شرکت مردمان در سرنوشت خود می‌تواند جامعه را در مقابل هدهای جدید این عصر تا حدودی مصون داشت و گزینه‌ها را از هر پدیده جدید همچون هوش مصنوعی نگران باشیم؛ چون امکان دارد تاریک‌ترین زوایای آن نصیب ما شود. با تداوم وضع موجود اگر کسانی بخواهند ایران را به عصر حجر یا پاریته‌سنگی برگردانند نباید از آن زیاد نگران باشیم؛ چون قطعاً مزایای بسیاری نسبت به دوران برزخی فعلی خواهد داشت.

در مدح و ثنا و یا مذمت و نکوهش دوران منسوب به مدرنیته اندیشمندان زیادی صحبت کرده‌اند، از «مارکس» و «گانت» تا «هابرماس» و «گیدنز» و این بحث به نظر پایانی ندارد. اینکه دوران تجدد زندگی بشری را متحول و دگرگون کرده باز و آشکار است و هجوم تأثیرات آن نیز احتمالاً توقف‌ناپذیر است و به قول گیدنز همچون لوکوموتیوی ترمز بریده با سرعتی سرسام‌آور بشریت را به سوی سرنوشتی نامعلوم رهنمون خواهد کرد. نمی‌خواهم این چنین بدبینانه به سمت این موضوع بروم؛ اما این حق را برای خود قائلم که نسبت به تأثیرات آن بر ایران به‌ویژه در دهه‌های اخیر حساس باشم. سؤال اصلی این نوشتار این است که سهم ایران از این دوران به‌اصطلاح نوزایش چه بوده؟ آیا این تحفه مغرب‌زمین برای ما الزاماً سودمند بوده است؟ اگر دوران مدرنیته را مجموعه‌ای عظیم از تحولات صنعتی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظر بگیریم که چهره شهرها و روستاها را متحول، روند استفاده از منابع طبیعی را به صورتی نگران‌کننده تشدید و افزایش شهرنشینی و مکانی‌سازی‌ها را میسر ساخته در نتیجه ما هم جزئی از آن خواهیم بود؛ اما قطعاً رفته‌رفته اخیر ایران از این به قول

احسان امینیانی | جامعه‌شناس

خانه‌های کاهگلی که توسعه را معنا می‌کنند

انکیسا خدیجی | مدیرمسئول

از توسعه گردشگری ایران که سخن می‌گوییم، ذهن‌ها سراغ هتل‌های بزرگ، پروژه‌های کلان و ارقام میلیاردی سرمایه‌گذاری خارجی می‌رود. اما واقعیتی که کمتر دیده می‌شود این است که زنده‌ترین بخش گردشگری ایران این روزها، نه در برج‌های شیشه‌ای، بلکه در خانه‌های کاهگلی روستاها نفس می‌کشد.

نفسی که جنگ و قطعیت اینترنت و وضعیت اقتصادی آن‌ها در شماره انداخته است. بوم‌گردی‌ها این روزها آخرین سنگر زنده گردشگری ایران هستند. نه‌از بالا ساخته شدند و نه با دستور از دل خانواده‌هایی بیرون آمدند که خانه قدیمی‌شان را احیا کردند. از دل زبانی که وارد چرخه درآمد شدند، از دل جوانانی که به‌جای مهاجرت ماندند و ریشه دواندند.

دومین جشنواره بوم‌گردی‌های ایران به میزبانی سمنان، بیانه‌ای است برای یک بازخوانی جدی. نه جشن، بلکه محک. بوم‌گردی در ایران از آن معدود تجربه‌های توسعه‌ای است که از پایین‌به‌بالا شکل گرفته - در کشوری که بیشتر پروژه‌های توسعه‌اش از بالا طراحی و به پایین تحمیل شده‌اند. همین یک ویژگی، آن را به الگویی کم‌نظیر تبدیل می‌کند. بوم‌گردی دار به گردشگر فقط تخت و غذا نمی‌فروشد. تجربه زیستن در یک اقلیم، یک فرهنگ و یک سبک زندگی را عرضه می‌کند. این تفاوت ظریف اما بنیادی است. اما این سفر هم روزی در دسترس نیست.

افزایش هزینه‌های نگهداری، دشواری دریافت مجوز، نبود حمایت بانکی، کاهش توان سفر مردم و افت گردشگر خارجی و داخلی اینها فشارهایی هستند که بسیاری از بوم‌گردی‌ها را در وضعیت شکننده‌ای قرار داده. از سوی دیگر، خطری نرم‌تر اما جدی‌تر هم وجود دارد. ورود نگاه صرفاً تجاری به این حوزه. جایی که «بوم» به دکوری برای کسب درآمد تبدیل می‌شود و روح اصلی ماجرا تهی می‌شود. اگر بوم‌گردی از پیوند عمیق با جامعه محلی جدا شود، دیگر بوم‌گردی نیست، یک مدل اقامت ارزان است یا نمای روستایی.

در روزهایی که ایران به بازسازی سرمایه اجتماعی، حفظ زیست‌بوم‌ها و ایجاد امید در مناطق محروم نیاز دارد، بوم‌گردی‌ها می‌توانند فراتر از یک فعالیت اقتصادی عمل کنند. این خانه‌های کوچک، در واقع بستری برای گفت‌وگو، مشارکت و حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی‌اند. تاب‌آوری اجتماعی را نمی‌توان در وزارتخانه‌ها ساخت، در همین حیطه‌های ساده ساخته می‌شود. دومین جشنواره بوم‌گردی‌ها به میزبانی سمنان اگر بخواهد چیزی بیش از ویتترین باشد، باید محلی شود برای شنیدن صدای کسانی که سال‌هاست با کمترین امکانات، بار حفظ بخشی از فرهنگ و حیات روستاهای ایران را بر دوش کشیده‌اند. آن‌ها برنامه نداشتند، بودجه نداشتند، پشتیبانی نداشتند. اما ماندند. در پایان، نمی‌توان از بوم‌گردی ایران نوشت و نامی از «رژیم بهرامی» نبرد. فعال گردشگری پرتلاشی که در برگزاری نخستین جشنواره بوم‌گردی‌ها در کرمان نقشی جدی داشت و سال گذشته نایب‌نگام از میان ما رفت. او باورداشت توسعه از دل مردم معنا پیدا می‌کند و همین باور را با تمام وجود زیست. دومین جشنواره، بدون او برگزار می‌شود. اما آنچه او دنبالش بود، هنوز در همان خانه‌های کاهگلی جاری است.

یادداشت

«هم‌پناه»؛ روایتی از بازآفرینی امید

نازیلا حقیقتی | مشاور مسئولیت اجتماعی شرکتی

و محدودسازی فهم شود و نسبت خود را با روان جمعی، زیست روزمره مردم و حیات اقتصادی از دست بدهد، ممکن است ناخواسته هزینه‌ای سنگین بر سرمایه اجتماعی تحمیل کند. مردمی که در وضعیت بلا تکلیف رها می‌شوند، نتایج آن نظر اقتصادی آسیب می‌بینند، بلکه به‌تدریج احساس اثرگذاری خود بر جهان پیرامون را نیز از دست می‌دهند و این، آغاز فرسایش امید است. جامعه در حالت تعلیق، آرام‌آرام قدرت تخیل خود را از دست می‌دهد؛ دیگر آینده را نمی‌سازد، فقط روزمرگی را تاب می‌آورد. خلاقیت به حاشیه می‌رود، گفت‌وگو کم‌رنگ می‌شود و آن نیروی نامرئی که شهر را زنده نگه می‌دارد، یعنی میل به مشارکت و خلق، تحلیل می‌رود. شاید خطرناک‌ترین پیامد رکود اجتماعی همین باشد؛ لحظه‌ای که جامعه دیگر چیزی را «ممکن» تصور نمی‌کند. اما تاریخ جوامع نشان داده است که درست در

بزنگاه‌های انسداد، امکان زایش نیز وجود دارد. گاه وقتی یک پال چیده می‌شود، جامعه ناچار است بال دیگری برای پرواز بیافریند. اگر مسیرهای رسمی حرکت محدود شوند، مسیرهای اجتماعی می‌توانند به میدان بیایند؛ میدان‌هایی برای گفت‌وگو، همدلی، مشارکت و بازآفرینی امید. جامعه، بیش از هر زمان دیگری، نیازمند «جنبش‌های مثبت» است؛ حرکت‌هایی که نه بر اضطراب که بر آفرینندگی بنا شوند. حرکت‌هایی که مردم را از تماشاگر بحران، به بازیگر تویم بدل کنند. شاید اکنون بیش از هر زمان دیگری باید از استعاره «ققنوس» سخن گفت؛ ققنوس جامعه‌ای که زیر خاکستر تعلیق پنهان مانده؛ اما هنوز امکان برخاستن دارد. این برخاستن اما خود به‌خود رخ نمی‌دهد. امید، برخلاف تصور رایج، یک احساس منفعل نیست؛ امید محصول حرکت است. جامعه زمانی دوباره به زندگی بازمی‌گردد که نشانه‌هایی از کنش جمعی ببیند و احساس کند هنوز می‌توان چیزی را ساخت، دستی را گرفت، زخمی را تیمیم کرد و برای فردا سهمی داشت. در چنین بستری، کمپین‌ها، پوشش‌ها و هم‌پیمانی‌های اجتماعی می‌توانند فقط یک اقدام

یادداشت | خانه‌های کاهگلی که توسعه را معنا می‌کنند | انکیسا خدیجی | مدیرمسئول

یادداشت | «هم‌پناه» روایتی از بازآفرینی امید | نازیلا حقیقتی | مشاور مسئولیت اجتماعی شرکتی

دیدگاه | سهم ایران از مدرنیته | احسان امینیانی | جامعه‌شناس

دیدگاه | روایتی از کابوسی به نام اجاره‌نشینی | محمدکریم آسایش | اکشنر و پژوهشگر شهری

دیدگاه | در انتظار آزادی «حامد تیزرویان» | فاطمه باباخانی | روزنامه‌نگار

خبر

فوت یک کارگر معدن در طبرس به دلیل گاز گرفتگی

دبیر اجرایی خانه کارگر طبرس از فوت ناشی از گاز گرفتگی یک کارگر در معدن «نگین» منطقه معدنی «پرورده» طبرس خبر داد. «ابراهیم رحیمیان» درباره جزئیات این حادثه گفت: «در نوبت سوم کاری دوشنبه‌شب در معدن شماره ۲ شرکت نگین واقع در منطقه معدنی پرورده، حوالی ساعت حدود ۱۴:۱۰ شب، حادثه‌ای منجر به فوت یکی از کارگران شده است. بر اساس بررسی‌های اولیه، سه نفر از نیروهای عملیاتی در زون کاری خود مشغول فعالیت بوده‌اند که در جریان انجام کار، مشخص می‌شود یکی از تجهیزات مورد نیاز از جمله شیلنگ دچار کمبود شده است. در همین راستا، یکی از کارگران به نام آقای جواد پسرکلو جهت تأمین شیلنگ به سمت یک دوپل (مسیر ارتباطی عمودی/ تونل کوچک) مراجعه می‌کند.» او در ادامه با اشاره به نبود تهویه مناسب در معدن افزود: «این دوپل که به عنوان مسیر ارتباطی میان لایه‌های زغالی یا تونل‌های فرعی مورد استفاده قرار می‌گیرد، ظاهراً در زمان حادثه با استفاده نشده بوده و یا از تهویه مناسب برخوردار نبوده است. در نتیجه، کارگر هنگام ورود به این فضا، دچار گاز گرفتگی شده و متأسفانه در همان محل جان خود را از دست می‌دهد.» | ایلنا

نمادین نباشند؛ بلکه به موتورهای کوچک احیای روان جمعی تبدیل شوند. ابتکارهایی که مردم را گرد یک مسئله مشترک جمع می‌کنند، حس مفیدبودن را بازمی‌گردانند و دوباره ریتم زندگی اجتماعی را به حرکت درمی‌آورند. از همین منظر «هم‌پناه» را می‌توان بیش از یک کمپین دانست؛ نوعی هم‌پیمانی اجتماعی برای ایستادن کنار یکدیگر، در روزگاری که فرسودگی روانی، تنهایی و بی‌آفتی در حال گسترش است. هم‌پناه تلاشی است برای یادآوری یک حقیقت ساده اما فراموش‌شده: جامعه زمانی از بحران عبور می‌کند که دست‌هایش از هم جدا نشوند. اینکه هر کس، به سهم خود، پناه دیگری باشد؛ نه فقط برای رفع یک نیاز فوری، بلکه برای زنده نگه داشتن روح شهر، روح همدلی و روح امید. شاید راه نجات جامعه‌ای که در تعلیق مانده، دقیقاً از همین‌جا آغاز شود؛ از تعریف حرکت‌های تازه، از خلق میدان‌های مشارکت، از بازگرداندن احساس اثرگذاری به مردم. زیرا امید، چیزی نیست که در انتظارش بمانیم؛ امید را باید ساخت و گاهی، تنها یک حرکت جمعی کافی است تا ققنوس خاموش جامعه، دوباره از خاکستر برخیزد.

«۵ جی» وارد مزرعه شد

گسترش کشاورزی هوشمند در ترکیه مصرف آب و سموم را کاهش داده است برخی برآوردها از صرفه‌جویی ۲۰ تا ۳۰ درصدی نهاده‌ها خبر می‌دهند

| تلپاتکا | (۹)

این روزهاکشاورزان استان «چوروم» در شمال ترکیه، با یک نگاه ساده به صفحه تلفن همراهشان، مزرعه را مدیریت می‌کنند؛ جایی که پهپادها فقط روی بخش‌های آلوده سم‌پاشی می‌کنند، حسگرهای هوشمند وضعیت خاک را لحنه‌به‌لحنه گزارش می‌دهند و تراکتورهای خودران با دقتی میلی‌متری کود را در زمین پخش می‌کنند. تصویری که تا چند سال پیش شبیه فیلم‌های علمی‌تخیلی بود، حالا به بخشی از واقعیت کشاورزی در همسایه شمال غربی ایران تبدیل شده است.

ترکیه به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان محصولات کشاورزی منطقه، سال‌هاست با مشکلاتی مانند کم‌آبی، تغییر اقلیم، افزایش هزینه تولید و کاهش نیروی کار روستایی روبه‌رو است. رشد جمعیت و افزایش نیاز به غذا نیز فشار مضاعفی بر این بخش وارد کرده است. حالا دولت این کشور همراه با شرکت‌های فناوری و اپراتورهای ارتباطی، سرمایه‌گذاری گسترده‌ای روی «کشاورزی هوشمند» انجام داده؛ مدلی که در آن داده، اینترنت پرسرعت و هوش مصنوعی به‌اندازه بذر و آب اهمیت پیدا کرده‌اند.

| شپنم شکوریان |

| روزنامه نگار |

۳ چوروم؛ آزمایشگاه زنده ۵ جی در دل مزارع

یکی از مهم‌ترین نمادهای این تحول، پروژه کشاورزی هوشمند ۵ جی در استان چوروم است. این پروژه حدوداً دو سال پیش با همکاری «ترک تلکام» و شرکت فناوری (ZTE) آغاز شد و اکنون به یکی از نمونه‌های شاخص تحول دیجیتال کشاورزی در منطقه تبدیل شده‌است.

در این پروژه، شبکه‌ای پرسرعت و کم‌تاخیر راه‌اندازی شده که صدها دستگاه را به طور هم‌زمان به هم متصل می‌کند؛ از حسگرهای رطوبت خاک گرفته تا پهپادهای تصویربرداری و ماشین‌آلات خودران. داده‌ها در لحظه جمع‌آوری می‌شوند و کشاورزی می‌تواند از طریق تلفن همراه با تبلت، وضعیت مزرعه را به‌صورت زنده مشاهده‌کند.

ظفر اورهان، معاون شبکه ترک تلکام، این پروژه را یکی از گام‌های مهم در مسیر هوشمندسازی کشاورزی ترکیه توصیف می‌کند. او می‌گوید همکاری نزدیک ترک تلکام و ZTE در شهر چوروم، فراتر از یک پروژه فناوریانه، تلاشی برای بازتعریف آینده کشاورزی دیجیتال است؛ پروژه‌ای که هم توان فنی زیرساخت‌های ارتباطی را ارتقا می‌دهد و هم به اهداف

| خبر |

ساماندهی صندوق‌های خرد زنان روستایی و عشایری

مدیرکل دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری سازمان تات، از ساماندهی صندوق‌های خرد زنان روستایی و عشایری و آموزش و ارتقای مهارت تسهیلمان در سال ۱۴۰۵ خبر داد.

«ثریا قاسمی» با اشاره به اینکه این دفتر متولی رسمی و قانونی ساماندهی و هدایت فعالیت‌های کشاورزی بیش از ۷ میلیون و ۶۰۰ هزار زن روستایی و عشایری در کشور است، افزود: «چایگاه ویژه این جامعه در تحقق امنیت غذایی کشور اهمیت دارد.»
مدیرکل دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری سازمان تات در تشریح اقدامات مهم این دفتر اظهار داشت: «راهنمایی صندوق‌های اعتباری خرد زنان روستایی و تربیت تسهیلمان و مربیان کسب‌وکار از جمله ابتکارات شاخص این دفتر بوده که نقش مهمی در توان‌افزایی زنان روستایی و عشایری داشته است.»

او با اشاره به ایجاد حدود چهارپنجاه و ۵۰۰ صندوق اعتبارات خرد (که از این تعداد ۵۰۰ صندوق مربوط به زنان عشایر و ۴ هزار صندوق متعلق به زنان روستایی است)، گفت: «رتبه‌بندی و ساماندهی این صندوق‌ها به‌عنوان یکی از برنامه‌های اساسی سال ۱۴۰۵ در دستور کار قرار گرفته است. تحقق این امر افزون بر تقویت ساختارهای مالی می‌تواند به توسعه هدفمند و اثربخش فعالیت‌های اقتصادی و تشکیل صندوق‌های استانی مؤثر کمک کند.»

قاسمی، آمار ۱۲ هزار بانوی تسهیلمگر را نشانه ظرفیت انسانی این

آفات راپیش‌بینی‌کنند. نتیجه، مصرف کمتر منابع و افزایش دقت در تصمیم‌گیری است.

۳ وقتی پهپاد جای تراکتور را می‌گیرد

تحول دیجیتال کشاورزی در ترکیه فقط به چوروم محدود نمی‌شود. در منطقه «کوتن»؛ یکی از قطب‌های اصلی تولید برنج ترکیه، کشاورزان برای مقابله با خشکسالی و بارندگی‌های شدید، به پهپادهای هوشمندرویی آورده‌اند.

ترکیه در دهه‌های اخیر با بحران جدی آب روبه‌رو شده و طبق برخی آمارها، طی ۶۰ سال گذشته بخش بزرگی از دریاچه‌های این کشور خشک شده‌اند. در چنین شرایطی، مدیریت دقیق آب و نهاده‌های کشاورزی به مسئله‌ای حیاتی تبدیل شده‌است.

رجب گوکمن، یکی از کشاورزان منطقه، می‌گوید در گذشته پس از هر بارندگی شدید، تراکتورها تا دو هفته امکان ورود به زمین را نداشتند و همین موضوع باعث از دست‌رفتن زمان طلایی سم‌پاشی می‌شد. اما حالا پهپادها حتی در زمین‌های گل‌آلود نیز می‌توانند عملیات سم‌پاشی و کوددهی را انجام دهند.

کشاورزان این منطقه از پهپاد هوشمند «ProXAG PI» استفاده می‌کنند؛ پهپادی خودران که قابلیت سم‌پاشی دقیق، بذریاشی و پخش کود را دارد و از طریق تلفن همراه کنترل می‌شود. به گفته کشاورزان، کاری که قبلاً چند روز زمان می‌برد، حالا تنها ظرف چند ساعت انجام می‌شود.

نتایج این تغییر هم قابل توجه بوده است. در روش سنتی، برای هر دکار زمین حدود ۴۰ لیتر آب مصرف می‌شد، اما حالا پهپادها همان عملیات را تنها با یک تا پنج لیتر آب انجام می‌دهند. مصرف سموم نیز تقریباً نصف شده و میزان هدررفت کود و بذر به شکل محسوسی کاهش یافته‌است.

علاوه بر صرفه‌جویی در منابع، نیاز به نیروی انسانی هم کاهش پیدا کرده است. بسیاری از مزارعی که پیش‌تر به چندین کارگر فصلی نیاز داشتند، حالا تنها با یک یا دو اپراتور مدیریت می‌شوند. همین موضوع باعث شده نسل جوان نیز دوباره به کشاورزی علاقه‌مندشود.

۳ فناوری‌هایی که مزرعه را متحول کردند

سنون اصلی این تحول، شبکه ۵ جی است؛ فناوری‌ای که به دلیل سرعت بالا و تاخیر بسیار کم، امکان اتصال هم‌زمان هزاران دستگاه را فراهم می‌کند. بدون چنین زیرساختی، مدیریت لحظه‌ای داده‌ها در مزارع وسیع تقریباً غیرممکن بود.

آن‌طور که رسانه‌های ترکیه گزارش داده‌اند؛ پهپادهای هوشمند یکی از مهم‌ترین ابزارهای این تحول هستند. این پهپادها با دوربین‌های حرارتی و چندطیفی، وضعیت گیاهان را از آسمان بررسی می‌کنند و فقط نقاطی را سم‌پاشی می‌کنند که واقعاً نیاز به مداخله دارند. این روش علاوه بر کاهش مصرف سم، آسیب به محیط‌زیست و منابع آبی را نیز کم می‌کند.

در سطح زمین، حسگرهای هوشمند رطوبت خاک، میزان مواد مغذی، دما و حتی سطح شوری را اندازه‌گیری می‌کنند. داده‌ها به‌صورت لحظه‌ای به سامانه مرکزی ارسال می‌شود و سیستم آبیاری تنها زمانی فعال می‌شود که گیاه واقعاً به آب نیاز داشته باشد.

ماشین‌آلات خودران نیز بخش دیگری از این انقلاب هستند. تراکتورهای هوشمند می‌توانند بدون راننده در مسیرهای مشخص حرکت کنند. بذر پاشند یا کوددهی انجام دهند. این فناوری نه‌تنها خطای انسانی را کاهش می‌دهد، بلکه باعث صرفه‌جویی قابل‌توجهی در مصرف سوخت و زمان می‌شود.

در کنار همه این‌ها، هوش مصنوعی به مغز متفکر مزرعه تبدیل شده است. الگوریتم‌ها با تحلیل داده‌های هواشناسی، وضعیت خاک و تصاویر ماهواره‌ای، بهترین زمان کاشت، آبیاری و برداشت را پیشنهاد می‌دهند. به این ترتیب، کشاورزی از یک فعالیت مبتنی بر تجربه سنتی، به صنعتی مبتنی بر داده تبدیل می‌شود.

۳ آب کمتر، محصول بیشتر

نتایج اولیه پروژه‌های کشاورزی هوشمند در ترکیه، توجه بسیاری از کارشناسان را جلب کرده است. در برخی مزارع، بارزدهی تولید بین ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش یافته و مصرف آب نیز به کمک آبیاری دقیق تا ۳۰ درصد کاهش پیدا کرده است. مصرف کود و سموم شیمیایی هم به شکل محسوسی کمتر شده؛ موضوعی که هم هزینه کشاورزان را کاهش می‌دهد و هم به سلامت خاک و منابع طبیعی کمک می‌کند.

در کشاورزی مانند ترکیه که بسیاری از مناطق آن با تنش آبی مواجه‌اند، این کاهش مصرف آب اهمیت حیاتی دارد. کارشناسان معتقدند آینده کشاورزی نه در افزایش سطح زیر کشت، بلکه در مدیریت هوشمندمنابع خلاصه می‌شود.

از نظر اجتماعی نیز این تحول پیامدهای جالبی داشته است. فناوری، کشاورزان را برای ارتقای نسل جوان جذاب‌تر کرده و بسیاری از جوانانی که پیش‌تر تمایلی به ماندن در روستا نداشتند، حالا به کار با تجهیزات مدرن و داده‌محور علاقه نشان می‌دهند. در برخی مناطق، همین موضوع به کاهش روند مهاجرت روستایی کمک کرده است.

۳ برنامه‌های ملی؛ فراتر از یک پروژه آزمایشی

ترکیه در سال‌های اخیر برنامه‌های گسترده‌ای برای دیجیتالی

کردن کشاورزی تدوین کرده است. یکی از مهم‌ترین آن‌ها پروژه «توساپ» است؛ طرحی با بودجه ۳۴۱ میلیون دلاری و حمایت بانک جهانی که بر کشاورزی هوشمند، سازگاری اقلیمی و رقابت‌پذیری تمرکز دارد.

این پروژه علاوه بر توسعه فناوری، آموزش کشاورزان را نیز هدف قرار داده است. دولت ترکیه می‌داند که بدون آموزش و پذیرش اجتماعی، حتی پیشرفته‌ترین فناوری‌ها هم نمی‌توانند تحول واقعی ایجاد کنند. به همین دلیل، دوره‌های رایگان آموزشی، حمایت مالی از کشاورزان و مدل‌های اشتراکی استفاده از تجهیزات، بخشی از سیاست‌های اجرایی این کشور شده‌اند.

در کنار آن، سامانه «تارپیل» با استفاده از ایستگاه‌های هواشناسی و تصاویر ماهواره‌ای، اطلاعات دقیق اقلیمی را در اختیار کشاورزان قرار می‌دهد تا تصمیم‌های دقیق‌تری بگیرند. ترکیه همچنین از رشد استارت‌آپ‌های فناوری کشاورزی حمایت می‌کند؛ شرکت‌هایی که روی پهپاد، تحلیل داده، هوش مصنوعی و سامانه‌های مدیریت مزرعه کار می‌کنند.

۳ چالش‌هایی که هنوز با چارچاست

با وجود همه پیشرفت‌ها، مسیر کشاورزی هوشمند بدون مانع نیست. هزینه بالای تجهیزات همچنان یکی از اصلی‌ترین مشکلات کشاورزان کوچک محسوب می‌شود. بسیاری از فناوری‌ها برای مزارع بزرگ طراحی شده‌اند و خرید پهپاد یا حسگرهای پیشرفته برای کشاورزان خردآسان نیست.

علاوه بر این، بخشی از کشاورزان مسن‌تر هنوز در استفاده از فناوری‌های دیجیتال با دشواری روبه‌رو هستند. پوشش نامکمل اینترنت در برخی مناطق دورافتاده و نگرانی درباره امنیت و حریم خصوصی داده‌ها نیز از دیگر چالش‌هاست.

بر اساس گزارش‌هایی که در رسانه‌های ترکیه منتشر شده؛ این کشور تلاش کرده با ارائه یارانه، تسهیلات کم‌بهره و مدل‌های اجاره‌ای این موانع را کاهش دهد. برای مثال، برخی شرکت‌ها پهپادها را به‌صورت اشتراکی در اختیار کشاورزان قرار می‌دهند تا هزینه اولیه کاهش پیدا کند.

۳ رؤیای کشاورزی هوشمند در ایران

برای ایران که با بحران شدید کم‌آبی، فرسایش خاک و تغییرات اقلیمی روبه‌رو است، تجربه ترکیه می‌تواند اهمیت زیادی داشته باشد. اما توسعه کشاورزی هوشمند، بیش از هر چیز به زیرساخت ارتباطی پایدار نیاز دارد؛ موضوعی که در شرایط فعلی ایران با چالش جدی مواجه است.

بیش از ۶۰ درصد از اینترنت کشور با محدودیت‌ها و اختلال‌های گسترده روبه‌رو است و دسترسی پایدار به شبکه جهانی مختل شده. درحالی‌که کشاورزی هوشمند بر تبادل لحظه‌ای داده‌ها، اتصال مداوم حسگرها و کنترل آنلاین تجهیزات متکی است، تداوم چنین اختلال‌هایی می‌تواند اجرای پروژه‌های گسترده در این حوزه را با مانع روبه‌رود.

اگر شرایط دسترسی به اینترنت برای همه امکان‌پذیر باشد، ایران می‌تواند با پروژه‌های کوچک و آزمایشی آغاز کند؛ پروژه‌هایی که ابتدا در مناطق دارای تنش آبی اجرا شوند. حمایت واقعی از کشاورزان خرده‌پا، آموزش مستمر، توسعه اینترنت پایدار در مناطق روستایی و سرمایه‌گذاری روی استارت‌آپ‌های داخلی، می‌تواند مسیر حرکت به سمت کشاورزی هوشمند را هموار کند.

۳ امنیت غذایی یا کشاورزی هوشمند

آنچه امروز در مزارع ترکیه رخ می‌دهد، فقط یک تحول فناوریانه نیست؛ بلکه نشانه تغییر نگاه به مفهوم کشاورزی است. در دنیایی که جمعیت روبه‌افزایش است و تغییرات اقلیمی امنیت غذایی را تهدید می‌کند، تولید بیشتر با منابع کمتر به یک ضرورت تبدیل شده‌است.

بر اساس برآوردهای سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد، جهان تا سال ۲۰۵۰ باید حدود ۶۰ درصد غذای بیشتری تولید کند تا پاسخگوی جمعیت آینده باشد؛ درحالی‌که منابع آب و زمین قابل‌کشت محدودتر از همیشه‌اند. همین مسئله باعث شده کشاورزی هوشمند به یکی از مهم‌ترین محورهای امنیت غذایی جهان تبدیل‌شود.

در بسیاری از کشورهای پیشرفته، از آمریکا و هلند گرفته تا ژاپن و استرالیا، فناوری حالا به بخشی جدایی‌ناپذیر از مزرعه تبدیل شده است. برخی گلخانه‌ها با هوش مصنوعی کنترل می‌شوند، ربات‌ها محصول برداشت می‌کنند و الگوریتم‌ها قبل از انسان بیماری گیاه را تشخیص می‌دهند. حتی پیش‌بینی می‌شود طی دهه آینده، بخش بزرگی از تصمیم‌گیری‌های کشاورزی به‌صورت خودکار انجام شود. در چنین شرایطی، کشاورزی هوشمند دیگر یک انتخاب لوکس یا نمایشی نیست؛ بلکه ابزاری حیاتی برای بقاست. کشورهایی که زودتر زیرساخت‌های دیجیتال، اینترنت پایدار و فناوری‌های دقیق را وارد مزارع خود کردند، در آینده امنیت غذایی پایدارتری خواهند داشت.

شاید تا چند سال پیش تصور اتصال تراکتورها، پهپادها و حسگرهای خاک به شبکه ۵ جی عجیب به نظر می‌رسید، اما امروز این اتفاق در مزارع ترکیه در حال رخ‌دادن است؛ جایی که اینترنت دیگر فقط وسیله‌ای برای ارتباط انسان‌ها نیست، بلکه به ابزاری برای مدیریت آب، خاک و غذای آینده تبدیل شده است.

| خبر |

مشاور وزیر جهاد کشاورزی؛

امنیت غذایی یک زنجیره به‌هم‌پیوسته است

مشاور وزیر جهاد کشاورزی گفت: «وظیفه اصلی وزارت جهاد کشاورزی، تأمین امنیت غذایی است. امنیت غذایی یک زنجیره به‌هم‌پیوسته است و متأسفانه در حال حاضر عده‌ای فرصت‌طلب و سودجو در بازار با سوءاستفاده از مسائلی چون گرانی مواد اولیه، کالاها را با قیمت‌های نامتعارف عرضه می‌کنند.»

«محمدرضا قدسی» در جلسه شورای معاونین جهاد کشاورزی لرستان، گفت: «باتوجه به وظایف محوله و وقوع جنگ رمضان، بر خود لازم دیدیم تا گزارشی از استان‌هایی که در بخش کشاورزی، اعم از بهره‌برداران، همکاران و ساختمان‌های اداری، دچار آسیب شده بودند، تهیه کرده و به وزیر جهاد کشاورزی ارائه دهیم. از روز گذشته که وارد استان لرستان شدیم، این موضوعات را به‌دقت مورد بررسی قرار داده‌ایم.»

او خاطرنشان کرد: «ستادهای مربوطه به‌طور مستمر در سراسر کشور تشکیل شده و بازار را رصد می‌کنند. مردم عزیز نباید نگران وضعیت عرضه گوشت مرغ باشند؛ ذخایر مرغ در وضعیت بسیار خوبی قرار دارد و مرغ منجمد به‌وفور در تمامی استان‌ها در حال توزیع است.»

مشاور وزیر جهاد کشاورزی اضافه کرد: «به دلیل

| خبر |

۷۵ درصد

اراضی کشاورزی کشور فاقد سند رسمی است

رئیس اتاق اصناف کشاورزی ایران گفت: «بر اساس برآوردهای موجود، حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد از اراضی زراعی و باغی کشور سنددار شده اما ۷۵ درصد باقی‌مانده اراضی فاقد سند رسمی است.»
«پیمان عالمی» از آمادگی اتاق اصناف کشاورزی برای همکاری همه‌جانبه در اجرای قانون الزام به تنظیم سند رسمی اراضی کشاورزی خبر داد و افزود: «این شهرستان باتوجه‌به عملکرد مطلوب در نقشه‌برداری، ظرفیت مناسبی برای اجرای آزمایشی و الگویی این قانون دارد.»

او با تأکید بر اهمیت اجرای قانون الزام به تنظیم سند رسمی اراضی کشاورزی، از آمادگی این اتاق برای همکاری همه‌جانبه در اجرای دقیق و مؤثر این قانون خبر داد.

رئیس اتاق اصناف کشاورزی ایران با اشاره به اینکه امور اراضی متولی اجرای فرایند نقشه‌برداری در چارچوب این قانون است، هدف از حضور در آران و بیدگل را بررسی میدانی ظرفیت‌های موجود و امکان بهره‌گیری از توان ساختاری اتاق اصناف کشاورزی در سطح شهرستان اعلام کرد و افزود: «امیدواریم بتوانیم اجرای این قانون را به‌صورت آزمایشی و الگویی در این منطقه دنبال کنیم.»

عالمی گفت: «اتاق اصناف کشاورزی آمادگی دارد ظرفیت‌های ساختاری و اطلاعات دقیق خود را در اختیار تمامی دستگاه‌ها و نهادهای ذی‌ربط قرار دهد تا فرایند ثبت رسمی اسناد اراضی کشاورزی با دقت و صحت کامل انجام شود.»

او با اشاره به عملکرد مطلوب آران و بیدگل در حوزه نقشه‌برداری، صدور شناسنامه و پروانه‌های مرتبط، این شهرستان را دارای ظرفیت مناسب برای اجرای موفق قانون الزام دانست و افزود: «تجارب ارزشمند آران و بیدگل می‌تواند به سایر شهرستان‌ها منتقل شود تا اجرای این قانون در سطح ملی با کیفیت و سرعت بیشتری پیش برود.»

عالمی قانون الزام به تنظیم سند رسمی اراضی کشاورزی را راهبردی و در حمایت از حقوق کشاورزان عنوان کرد و گفت: «سند رسمی علاوه بر تثبیت مالکیت، امکان بهره‌مندی از خدماتی همچون وثیقه‌گذاری نزد بانک‌ها، جذب سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های اقتصادی را فراهم می‌کند. کشاورزان باید با پیگیری مستمر روند دریافت اسناد رسمی اراضی خود را دنبال کنند.»

| خبر |

فناوری، کشاورزی در ترکیه

را برای نسل جوان

جذاب‌تر کرده و بسیاری

از جوانانی که پیش‌تر

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس؛

نگرانی از قاچاق نباید

مانع مدیریت جنگل‌ها شود

یک عضو کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: «جنگل نیازمند مدیریت، اصلاح و احیاست و تبصره یک ماده ۳۶ نیز دقیقاً در همین راستا تدوین شده است.»

«محمد جلالی»، نماینده مردم محلات در مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این پرسش که آیا مجوز مجلس به سازمان منابع طبیعی در برنامه هفتم که برای برداشت درختان شکسته و افتاده است، زمینه افزایش قاچاق چوب را فراهم نمی‌کند گفت: «ماده ۳۶ برنامه هفتم به سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور اجازه داده است که درختان شکسته و افتاده را جمع‌آوری کند، اما این موضوع در چارچوب مشخص و با محدودیت‌های قانونی انجام می‌شود.»

او در ادامه با اشاره به متن ماده ۳۶ قانون برنامه هفتم اظهار کرد: «بر اساس این ماده سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور مکلف به حفظ، احیا و توسعه جنگل‌ها در چارچوب طرح مدیریت پایدار جنگل‌داری نوین است و هرگونه بهره‌برداری چوبی از جنگل و برداشت درختان جنگلی ممنوع است. البته در تبصره این ماده استثنایی در نظر گرفته شده است؛ از جمله برداشت درختان ریشه‌کن، شکسته و افتاده تجمعی ناشی از عوامل طبیعی مانند طوفان، سیل، برف سنگین، رانش وسیع و همچنین درختان آفت‌زده غیرقابل‌احیا و درختان خطرناک که صرفاً توسط سازمان منابع پارک‌های جنگلی که در حاشیه جاده‌های جنگلی و طبیعی و آبخیزداری کشور و با تأیید رئیس سازمان انجام می‌شود.»

این نماینده مجلس در ادامه تأکید کرد: «قانون‌گذار در عین ممنوعیت بهره‌برداری، استثنائاتی را هم بسیار محدود و محکم تعریف کرده است. در تبصره یک، تأکید شده که فقط درختان تجمعی شکسته، ریشه‌کن و افتاده یا درختان خطرناک امکان برداشت دارند و آن هم باید توسط سازمان منابع طبیعی انجام شود. اگر بنا باشد به دلیل نگرانی از قاچاق، حتی اقدامات ضروری مدیریتی در جنگل‌ها را هم متوقف کنیم، عملاً همه راه‌ها را باید ببندیم. به اعتقاد بنده، این تبصره هیچ مشکلی ندارد و اجرای آن جزو وظایف سازمان منابع طبیعی است.»

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش تشریح کرد

شیوه ارزشیابی و برگزاری امتحانات ابتدایی‌ها

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش با تشریح اقدامات این معاونت برای استمرار جریان یادگیری در شرایط ویژه، از کاهش ۴۹ درصدی افت تحصیلی با اجرای طرح «حامی» خبر داد و با قدردانی از معلمان، به نقش آفرینی آنان در اجتماعات مردمی شبانه برای رفع اشکالات درسی دانش‌آموزان اشاره کرد. «رضوان حکیم‌زاده» در برنامه‌های تلویزیونی با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای والا مقام به‌ویژه دانش‌آموزان شهید مدرسه شجره طیبه میناب، گفت: «مدرسه همواره به‌عنوان فضای امن تعلیم و تربیت شناخته می‌شد و حادثه تلخ میناب، این تصویر را مخدوش کرد؛ اما همین تهدید، ضرورت صیانت جدی‌تر از جریان آموزش و امید را برای ما روشن‌تر ساخت.»

آمادگی برای استمرار آموزش و جلوگیری از غافلگیری او با اشاره به تدابیر پیش‌دستانه وزارت آموزش و پرورش افزود: «پس از جنگ دوازده‌روزه و با دستور وزیر محترم، برنامه‌ریزی کردیم که در صورت بروز شرایط جدید، غافلگیر نشویم. تقسیم‌بندی محتوای کتاب‌های درسی، تولید و تدوین فیلم‌های آموزشی برای پایه‌های مختلف و راه‌اندازی و تقویت مدرسه تلویزیونی با همکاری شبکه آموزش، از جمله اقداماتی بود که امکان تداوم جریان یادگیری را فراهم کرد.» معاون آموزش ابتدایی سه محور اصلی اقدامات این معاونت را اعلام کرد و گفت: «اطمینان از تداوم آموزش، ایجاد ارتباط مؤثر و امیدوارکننده با خانواده‌ها و رصد و نظارت روزانه بر جریان یادگیری است. مشکل اصلی دشمن، پیشرفت علمی کشور است و مدارس ما سرچشمه این پیشرفت‌اند؛ به همین دلیل تلاش کردیم جریان آموزش و امید را در هر شرایطی زنده نگه داریم.»

شبکه ارتباطی مدرسه - خانواده و حضور پررنگ دانش‌آموزان در آموزش مجازی حکیم‌زاده با اشاره به راه‌اندازی یک شبکه ارتباطی منسجم میان سطوح مختلف مدرسه و خانواده‌ها گفت: «معلمان با دانش‌آموزان، مدیران با خانواده‌ها و رؤسای ادارات با مدیران مدارس، ارتباط مستمر تلفنی و مجازی برقرار کردند تا پیام اصلی ما به خانواده‌ها نیاید باشد که "در کنار شما هستیم" و نگرانی‌هایشان کاهش یابد.» او افزود: «یکی از نکات قابل توجه این دوره، حضور پررنگ دانش‌آموزان در کلاس‌های مجازی بود؛ به‌گونه‌ای که در ۲۸ اسفندماه، بیش از ۱۰ میلیون کاربر در بستریهای مجازی آموزشی فعال بودند؛ درحالی‌که در سال‌های گذشته معمولاً کلاس‌ها در روزهای پایانی اسفند، کم‌رقی می‌شد.» قدردانی از معلمان؛ از کلاس مجازی تا اجتماعات شبانه

معاون آموزش ابتدایی با قدردانی از تلاش‌های معلمان در شرایط دشوار اخیر گفت: «جا دارد از معلمان و مدیران عزیز که هر روز در کلاس‌های مجازی حاضر می‌شوند و همانند آموزش حضوری، برنامه‌ریزی دقیق برای فردای کلاس دارند، صمیمانه تشکر کنم.»

او به طور ویژه از حضور خودجوش معلمان در اجتماعات مردمی شبانه برای کمک‌درسی به دانش‌آموزان یاد کرد و افزود: «یکی از جلوه‌های زیبای این روزها، حضور معلمان در اجتماعات شبانه است؛ جایی که اگر دانش‌آموزان اشکالی دارند، معلمان داوطلبانه برای رفع اشکال کنارشان می‌ایستند و نقش خود را به بهترین شکل ایفا می‌کنند. این صحنه‌ها نشان‌دهنده عمق تعهد و مسئولیت‌پذیری جامعه فرهنگیان است.»

طرح «حامی» کاهش ۴۹ درصدی افت تحصیلی حکیم‌زاده به اجرای طرح «حامی» (احیای آموزشی مستعدی‌یادگیرندگان) اشاره کرد و گفت: «سال گذشته دانش‌آموزانی را که در کارنامه ارزشیابی خود "نیازمند تلاش قابل قبول" بودند، شناسایی کردیم و به‌جای برچسب «ضعیف»، آن‌ها را دانش‌آموزان توانمند و شایسته توجه دانستیم که صرفاً زمان کافی برای یادگیری نداشته‌اند.» او افزود: «با برگزاری برنامه‌های جبرانی در محیط‌های یادگیری مثبت، به‌ویژه در سه درس فارسی، ریاضی و علوم، توانستیم در ارزشیابی نوبت دوم، ۴۹ درصد کاهش در افت تحصیلی ثبت کنیم که رقم بسیار قابل توجه و کم‌سابقه‌ای است. همچنین پایگاه‌های حامی در تابستان به شکل مؤثر در کاهش مردودی و ترک تحصیل مؤثر بودند.»

معاون آموزش ابتدایی ادامه داد: «امسال این دادیم و برای پس از اتمام سال تحصیلی نیز یک برنامه سراسری جدی برای فعال‌سازی پایگاه‌های حامی داریم تا همه خانواده‌ها، صفرنظر از نتیجه کارنامه، اگر احساس کردند فرزندشان در مهارت‌های سواد پایه نیاز به تقویت دارد، بتوانند از این ظرفیت بهره‌مند شوند.»

شیوه ارزشیابی و برگزاری امتحانات در دوره ابتدایی حکیم‌زاده درباره نحوه برگزاری امتحانات پایان سال گفت: «در دوره متوسطه، امتحانات به‌صورت حضوری برگزار می‌شود؛ اما در دوره ابتدایی، به دلیل ماهیت ارزشیابی کیفی - توصیفی، تمرکز صرف بر آزمون پایانی نیست.» او افزود: در دوره ابتدایی، اختیار به مدارس داده شده است تا با توجه به شواهد یادگیری در طول سال تحصیلی و ارزیابی‌های پایانی، به شیوه‌ای که متناسب با شرایط و به نفع یادگیری دانش‌آموزان است، نتایج ارزشیابی را ثبت و اعلام کنند. محور اصلی، شناسایی مستمر عملکردهای دانش‌آموزان و تقویت واقعی یادگیری است، صرفاً برگزاری یک آزمون نیست. ایسنا

روزنامه‌نگار

پس‌جنگ هم چون دوران جنگ، خود را برای زنان به نمایش می‌گذارد

دردهای زنانه ناشی از جنگ

این روزها زنان از دردهایی شکایت می‌کنند که تا پیش از آن نه‌تنها تجربه نکرده بودند و بلکه هیچ‌گاه فکر نمی‌کردند با چنین مشکلاتی مواجه شوند. جنگ تصور آن‌ها را به هم ریخت و چنان‌به‌روان آنان استرس وحشیگرانه کرد که فشار آن‌کنون در جسمشان با قاعدگی‌های زودرس یا دیر هنگام، همراه با درد شدید و خون‌ریزی‌های غیرمعمول خود را نشان داده است.

ایاسر مختاری

روزنامه‌نگار

هر جنگی داستان‌های خود را دارد چرا که در دل آن هزاران رویداد رخ می‌دهد که برخی از آن‌ها به‌عنوان گزارش واقعه برای آیندگان در تاریخ ثبت می‌شوند و برخی نیز به‌عنوان داستان‌های حماسی یا تراژیک، منشا تولید اشکال و آثار مختلفی ادبیات، سینما، موسیقی و... می‌شوند.

دنیای پس‌جنگ متفاوت است. اگرچه رویدادهای دوران جنگ همچنان بازگو می‌شوند، اما دوره‌ای است که آثار واقعه، ظهور و بروز پیدا می‌کنند. مثلاً برای بسیاری از افراد که از نزدیک شاهد جنگ بوده‌اند، خود یا نزدیکانشان دچار آسیب شده ممکن است به اختلال «اضطراب پس از حادثه» (PTSD) یا مشکلاتی مانند بی‌خوابی، دردهای عصبی و... دچار شوند.

دردی که فقط زنان می‌شناسند

مشکلاتی مانند اضطراب و استرس و سایر آثار روانی در هر دو جنس مرد و زن وجود دارد، اما زنان دردها و مشکلاتی دیگری را افزون بر این مشکلات تجربه کرده و می‌کنند. «الهام»، یک فعال اجتماعی است، تا

پایان در تقویم خود داشته و بدون هیچ مشکلی این دوره‌ها به‌صورت طبیعی روند خود را طی می‌کردند. اما در دوره جنگ استرس شدیدی به من وارد شد و تمامی سیستم عصبی من را درگیر کرد و یک‌سری دردها را که تا آن زمان نداشتم، تجربه کردم.»

او ادامه می‌دهد: «یکی از مشکلاتی که اکنون به آن دچار شده‌ام «قاعدگی نامنظم» و به فاصله‌های بسیار کوتاه به همراه درد و خون‌ریزی‌های بسیار زیاد است. یکی از مشکلات دیگری که از زمان جنگ چهل‌روزه و پس از آن دچار آن شده‌ام، احساس دردهای «PMS» بدون هیچ‌گونه قاعدگی در پی آن است.»

الهام می‌گوید: «این دردها و خون‌ریزی‌ها و اختلالی بر روی زندگی روزانه‌ام تأثیر گذاشته است، چرا به لحاظ بدنی بسیار ضعیف شده و دچار ضعف و سرگیجه شده‌ام؛ چنان‌که انرژی کافی برای انجام فعالیت‌های معمول خود ندارم.»

به گفته او زنان بسیاری، این روزها چنین دردهایی را تجربه کرده و یا به مشکلات دیگر دچار شده‌اند: «وقتی با زنان و دختران دیگر نیز صحبت می‌کنم، بسیاری از آنان تجربه مشابهی از دردهای «PMS»، تأخیر در قاعدگی و یا قاعدگی زود هنگام و طولانی را بازگو می‌کردند. مثلاً یکی از زنان از تأخیر سه هفته‌ای در شروع قاعدگی خود و دردهای ناشی از آن می‌گفت. وقتی به پزشک زنان مراجعه می‌کنم، پزشک او را سالم و بدون هیچ مشکلی ارزیابی کرده و به او اعلام می‌کند که این تأخیر ناشی از استرس است.»

تروما و قاعدگی‌های نامنظم

آنچه این فعال اجتماعی از تجربه خود و اطرافیانش بازگو کرد، تقریباً برای بسیاری از زنان دیگر نیز به وجود آمده است. مسئله‌ای که «شیرین نیرومنش» فوق‌تخصص زنان و زایمان و استاد تمام دانشگاه علوم پزشکی تهران در گفت‌وگو با «پیام ما»، این مشکلات و به‌ویژه اختلال در چرخه قاعدگی می‌تواند ناشی از مسائل روحی، روانی و انواع تروماها در شرایط جنگی باشد: «مسائل روحی و روانی، از جمله استرس، اضطراب، بیماری‌ها و تروماهای روحی، می‌توانند تأثیرات موقتی بر تنظیم هورمونی، تخمک‌گذاری و در نتیجه نظم قاعدگی داشته باشند. در دوران جنگ، سطح استرس خانواده‌ها فراتر از فشار روانی‌های معمول زندگی روزمره قرار گرفت. بمباران‌ها، موشک‌باران‌ها، خرابی‌ها و تهدیدات مستقیم زندگی، همراه با از دست دادن عزیزان یا آسیب دیدن نزدیکان، تروماهای خاصی را ایجاد کرد که تأثیر عمیقی بر سلامت روان و فیزیولوژی زنان گذاشت.»

این استاد دانشگاه درباره تأثیر مسائل روانی بر وضعیت قاعدگی زنان، توضیح می‌دهد: «تنظیم چرخه قاعدگی تحت‌تأثیر مستقیم قشر مغز و هورمون‌های ترشحی آن بر تخمدان‌هاست. فشار روانی‌های شدید و تروماها در بسیاری از زنان می‌تواند منجر به اختلال در هورمون‌ها، عدم تخمک‌گذاری منظم، خون‌ریزی‌های نامنظم، زودرس یا دیررس شدن پرئود و حتی دردناک شدن آن شود. خوشبختانه این تغییرات معمولاً موقتی و گذرا

هستند و به‌صورت دائمی باقی نمی‌مانند.» به گفته نیرومنش زنان باید به پایش سیکل قاعدگی خود بپردازند و تاریخ آغاز و پایان آن را در تقویم شخصی خود ثبت کنند: «اگر تأخیر یا تغییرات جزئی (چندروزه) در یک یا دو دوره قاعدگی رخ دهد، ممکن است طبیعی تلقی شود؛ اما در صورت تداوم نامنظمی‌ها، همراهی با خون‌ریزی‌های شدید یا درد زیاد، و یا عدم انجام چکاپ‌های اخیر، مراجعه به متخصص زنان ضروری است. پزشک ممکن است با توجه به شرایط، سونوگرافی (برای بررسی رحم، تخمدان‌ها و ضخامت آندومتر) و آزمایش‌های هورمونی تجویز کند. برای زنانی که دچار استرس، اضطراب یا افسردگی ناشی از تروما هستند، مشاوره با روان‌شناس یا روان‌پزشک، استفاده از تکنیک‌های آرام‌سازی (ریلکسیشن) و در صورت نیاز مصرف داروهای آرام‌بخش یا تجویز پزشک، بسیار مؤثر است.»

سندرم پیش از قاعدگی (PMS) و لکه‌بینی

نیرومنش همچنین در مورد تجربه (PMS) و لکه‌بینی‌های غیرمعمول نیز تصریح می‌کند: «این سندرم طیف وسیعی از علائم شامل درد، سنگینی، افسردگی، پرخاشگری، سردرد، ورم سینه و... را شامل می‌شود که معمولاً یک تا دو هفته قبل از قاعدگی رخ می‌دهد. اگرچه در بسیاری از موارد قابل تحمل است، اما در موارد شدید می‌تواند زندگی را مختل کند. بر همین اساس کاهش مصرف کافئین و نمک، ورزش، یوگا، مدیریت استرس و خواب کافی برای کاهش آثار آن می‌تواند مفید باشد اما در موارد شدید، پزشک می‌تواند با دارو به بهبود علائم کمک کند.»

استاد دانشگاه تهران ادامه می‌دهد: «لکه‌بینی یک یا دو روز قبل از قاعدگی بدون درد و خون‌ریزی شدید معمولاً طبیعی است. لکه‌بینی در وسط سیکل چنانچه بیش از دو تا سه روز طول بکشد یا اینکه پس از رابطه به وجود آید نیازمند معاینه پزشک است. ضایعات دهانه رحم (زخم، پولیپ، دوده)، پولیپ‌های داخل رحمی، یا ضخامت غیرطبیعی آندومتر نیز گاهی ناشی از فیبروم‌های نزدیک به آندومتر است؛ می‌تواند از جمله دلایل لکه‌بینی‌ها باشد. معاینه دهانه رحم، انجام تست پاپ‌اسمیر و سونوگرافی (واژینال) برای زنان متاهل و شکمی برای دختران (مجرد) برای بررسی کیست‌ها و توده‌ها ضروری است.»

تأثیرات جنگ بر بارداری و زایمان

اما اختلال در چرخه قاعدگی یا دردهای سنگین پیش از آن تنها اثر جنگ نیست، به گفته این متخصص زنان و زایمان ارائه آمار از وضعیت زنان به‌ویژه زنان باردار بسیار دشوار است، اما در مطب‌های زنان این مشکلات روند افزایشی داشته است: «آنچه من در مطب خود شاهد بوده‌ام مواردی از سقط جنین ناخواسته در سه‌ماهه اول بارداری با وجود سونوگرافی‌های طبیعی است؛ «این موضوع نیازمند تحقیقات علمی و آماری دقیق برای بررسی علل احتمالی است. در دوره‌های جنگ (هم شدید، جنگ فعلی و هم جنگ ۱۲ روزه)، به دلیل استرس شدید، افزایش مواردی مانند شروع زودتر دردهای زایمانی، پارگی کیسه آب و زایمان زودرس مشاهده شده است.»

وضعیت نامناسب آمارهای سزارین در کشور

معاون وزیر بهداشت با بیان اینکه آمار مناسبی در زمینه سزارین نداریم، خاطرنشان کرد: سهم سزارین از زایمان در سال گذشته حدود ۶۰ درصد است که ۳۸.۵ درصد از مجموع سزارین‌ها، «سزارین نخست» است. ثبت ۶۷۴۰۵ سقط جنین در کشور رئیس‌ی درباره میزان سقط در کشور گفت: «۶۷ هزار و ۴۰۵ مورد سقط در کشور ثبت شده که ۷۷ درصد آن سقط خودبه‌خودی، ۱۴ درصد سقط قانونی، ۳ درصد سقط عمدی و ۵ درصد بارداری خارج از رحم است.» او درباره میزان جمعیت مولد کشور گفت: «جمعیت مولد کشور به افراد ۱۵ تا ۶۴ سال گفته می‌شود. آمار و ارقام نشان می‌دهد که ۶۹ درصد جمعیت کشور در سن مولد قرار دارند. همچنین ۲۲ درصد جمعیت کشور افراد کمتر از ۱۵ سال و ۸ درصد جمعیت را نیز افراد بالای ۶۵ سال تشکیل می‌دهند. همچنین تعداد زنانی که از منظر فیزیولوژیکی در سن باروری قرار دارند، از ۱۵ تا ۴۵ سال‌ها هستند که جمعیتشان ۲۰ میلیون نفر است.» ایسنا

۵۶۴ هزار نفر در سال گذشته بود. سهم مردان از کل جمعیت کشور ۴۳ میلیون و ۶۵۸ هزار نفر است و زنان نیز ۴۲ میلیون و ۹۰۶ هزار نفر هستند.

رئیس‌ی درباره نرخ باروری کشور اظهار کرد: «نرخ باروری در دهه ۶۰ حدود ۶.۵ بود که به ۱.۶ در سال ۱۴۰۲ رسید و این میزان به ۱.۳۵ در سال گذشته بود. نرخ کنونی با نرخ جایگزینی که ۲.۱ تا ۲.۵ است، بسیار فاصله دارد.»

معاون وزیر بهداشت درباره تعداد مرگ‌ومیر و ولادت طی دو سال گذشته گفت: «بر اساس آمار و ارقام، ۹۷۹ هزار و ۹۹۹ تولد در سال ۱۴۰۳ ثبت شده و تعداد مرگ‌ومیر نیز ۴۵۸ هزار و ۸۷۳ نفر بود. همچنین ۸۹۲ هزار و ۲۶۸ تولد در سال گذشته ثبت شده و میزان مرگ نیز ۴۵۱ هزار و ۶۸۲ مورد است.»

رئیس‌ی با بیان اینکه آمار ازدواج کاهش یافته، تصریح کرد: «تعداد ازدواج از ۴۷۰ هزار و ۳۷۲ مورد در سال ۱۴۰۳ به ۴۳۱ هزار و ۶۶۴ مورد در سال گذشته رسید. همچنین آمار و ارقام نشان می‌دهد که تعداد طلاق نیز ۱۸۰ هزار و ۷۲۱ مورد است.»

معاون بهداشت وزارت بهداشت با اشاره به جمعیت ۸۶ میلیون و ۵۶۴ هزارنفری ایران در سال گذشته گفت: «سهم مردان از کل جمعیت کشور ۴۳ میلیون و ۶۵۸ هزار نفر است و زنان نیز ۴۲ میلیون و ۹۰۶ هزار نفر هستند.»

وضعیت نامناسب آمارهای سزارین در کشور

معاون بهداشت وزارت بهداشت با اشاره به جمعیت ۸۶ میلیون و ۵۶۴ هزارنفری ایران در سال گذشته گفت: «سهم مردان از کل جمعیت کشور ۴۳ میلیون و ۶۵۸ هزار نفر است و زنان نیز ۴۲ میلیون و ۹۰۶ هزار نفر هستند.»

«دکتر علیرضا رئیسی» در نشست خبری هفته جوانی جمعیت که (۲۹ اردیبهشت) برگزار شد، اظهار کرد: «آمار و ارقام نشان می‌دهد که ۲۲ مرکز بهداشتی در جنگ اخیر آسیب دیدند. پنج نفر از همکاران ما به فیض شهادت ناثل آمدند که یک مادر باردار در میان شهدا داشت.»

او با بیان اینکه روند ارائه خدمات در دوران جنگ متوقف نشد، تصریح کرد: «واکسیناسیون و ارائه خدمات به زنان باردار در دوران جنگ متوقف نشد. فعال‌سازی سیستم رصد و تماس مستقیم، مراقبت از زنان باردار و نوزادان، حتی برای افرادی که به استان‌های شمالی رفته بودند،

شرط بستری رایگان در بیمارستان‌ها عبور از مسیر پزشک خانواده است

معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران با تشریح جزئیات «نظام ارجاع» و «پزشک خانواده»، از آمادگی زیرساخت‌ها برای اجرای سراسری این طرح خبر داد.

«علیرضا اولیای‌منش»، با اشاره به شعار هفته سلامت (سلامت پایدار با علم و اقتدار و ایران ماندگار)، بر ضرورت بومی‌سازی اهداف سلامت بر اساس شرایط کشور تأکید کرد و گفت: «نظام سلامت فعلی با وجود هزینه‌های بالا، نیازمند انضباط و ساختارمندی دقیق است. تجارب جهانی نشان می‌دهد که تنها راه جلوگیری از هزینه‌های غیرضروری و سرگردانی مردم، استقرار کامل «پزشک خانواده» و «نظام ارجاع» است.»

این استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران با بیان اینکه در این طرح برای هر ۳ هزار نفر از افراد جامعه، یک پزشک و دو مراقب سلامت در نظر گرفته شده است، افزود: «در این مدل، تیم سلامت به طور کامل جمعیت تحت پوشش خود را می‌شناسد و برای پیشگیری و درمان آن‌ها برنامه‌ریزی می‌کند. با اجرای این نظام، نوبت‌دهی بیمارستان‌ها برای سطوح تخصصی و فوق‌تخصصی از طریق مرکز اولیه انجام می‌شود و بیماران دیگر در راهروهای مرکز درمانی سرگردان نخواهند بود.»

مشوق‌های مالی برای همراهی داوطلبانه مردم

او با تأکید بر اینکه اجرای این طرح مبتنی بر اجبار نیست، تصریح کرد: «سیاست ما طراحی مسیری است که مردم با اشتیاق آن را انتخاب کنند. برای این منظور مشوق‌های اقتصادی قابل‌توجهی پیش‌بینی شده است؛ از جمله اینکه اگر شهروندان از مسیر پزشک خانواده به

آگهی تجدید (نوبت اول) مزایده عمومی

شماره ۱۴۰۵/۳۲/م شرکت گهرپارک سیرجان

شرکت گهرپارک سیرجان (سهامی خاص) شماره ثبت ۵۵۰۶

شرکت گهرپارک سیرجان در نظر دارد «**اجاره تعدادی غرفه جهت ارائه خدمات**» را از طریق برگزاری مزایده عمومی به شرکت‌کنندگان واجد شرایط واگذار نماید. از این رو کلیه متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مزایده از طریق سایت رسمی شرکت گهرپارک به آدرس www.goharpark.ir بخش مزایده ها و مناقصات اقدام نمایند.

- ۱- شرکت در رد و قبول کلیه پیشنهادات بدون هرگونه مسئولیت و جبران خسارت ادعایی مختار است.
- ۲- **سپرده شرکت در مزایده: ۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (پانصد میلیون ریال) به صورت تعریف شده در اسناد مزایده.**
- ۳- **آخرین مهلت تسلیم پیشنهادات: ساعت ۱۵ روز دوشنبه ۱۴۰۵/۰۳/۰۴ بوده و هزینه درج آگهی بر عهده برنده مزایده میباشد.**
- ۴- **مدت اعتبار اسناد مزایده ذکر گردیده و پاکات فاقد مهر و لاک باز نمی‌شوند.**
- ۵- **محل تحویل اسناد: سیرجان کیلومتر ۲۰ جاده محور سیرجان- شیراز واحد قراردادهای شرکت گهرپارک سیرجان**

آقای مهندس یآوری ۹۱۳۹۴۷۴۸۰۰

* ضمناً می‌توانید جهت هماهنگی یا اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۳۷۸۱۱۳۳ آقای دهیادگاری روزانه از ساعت ۱۴ تا ۱۹ تماس حاصل فرمایید.

ا گلستان

استاندار گلستان:

بزرگ‌ترین معروف امروز

صرفه‌جویی در مصرف انرژی است

مؤمنی- استاندار گلستان با تأکید بر اینکه بزرگ‌ترین معروف امروز صرفه‌جویی در مصرف انرژی است گفت: اگر هر فرد تنها یک لامپ اضافی را خاموش کند، امکان صرفه‌جویی و تولید هزاران مگاوات برق فراهم می‌شود.

علی اصغر طهماسبی در جلسه توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مدیریت مصرف انرژی، جلوه‌ای عملی از فرهنگ ایثار و مسئولیت‌پذیری است و باید در رفتار روزمره مردم و دستگاه‌ها نهادینه شود. او به مواضع رئیس جمهور و رئیس قوه قضاییه دربارهٔ ضرورت مدیریت مصرف انرژی اشاره و بر مشارکت عمومی در این حوزه تأکید کرد.

طهماسبی تصریح کرد: همان‌گونه که مردم در عرضه‌های فرهنگی و اجتماعی حضور گسترده دارند، امروز نیز باید با مشارکت مسئولانه در مصرف انرژی، نقش‌آفرینی کنند.

استاندار گلستان با اشاره به حضور گسترده مردم در برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی، این مشارکت را نماد ترویج فرهنگ ایثار و شهادت دانست.

علی اصغر طهماسبی گفت: ثبت‌نام بیش از ۳۱ میلیون نفر در طرح «جان‌فدا» و حضور پرشور مردم در هزاران شهر و روستا، بیانگر عقی باورهای دینی و انقلابی جامعه است.

او با اشاره به نقش‌آفرینی نسل‌های دهه ۸۰ و ۹۰ افزود: جوانان و نوجوانان امروز با انگیزه در صحنه حضور دارند. استاندار گلستان فعالیت ۲۸۵ موبک مردمی و برگزاری مستمر یادواره‌های شهدا در استان را نشان دهنده ریشه‌دار بودن فرهنگ ایثار در جامعه دانست.

ا کهگیلویه و بویراحمد

ساماندهی میراث ۲ هزار و ۷۷۰ساله کهگیلویه وبویراحمد

او عنوان کرد: درخت ۲ هزار و ۷۷۰ساله روستای لارو محوطه تاریخی این روستا در سال ۱۳۹۰ با شماره ۱۶۸ در فهرست میراث طبیعی کشور به ثبت رسید.

جمله‌های زیبای درخت کهن‌سال سرو لار

درخت سرو لاریکی از حدود ۲ هزار درخت کهن‌سال شناسایی شده در ایران‌زمین به شمار می‌رود که به گفته خانم پروفیسور «سودابه علی احمدکروزی» استاد دانشگاه منابع طبیعی وعلوم کشاورزی وین اتریش این درخت به‌جای‌مانده از دوره زرتشتیان است.

درخت سرو لار که ۴۰ متر طول و هفت متر عرض دارد پس از کاوش‌های باستان‌شناسی متخصصان و نمونه‌برداری از آن در دانشکده منابع

طبیعی دانشگاه تهران به‌عنوان یکی از نادرتین و کهن‌ترین آثار طبیعی کشور معرفی شد.

این اثر طبیعی که در کنار یک آتشکده وگورستان متعلق به دوره‌های کهن قرار دارد یادگاری از آیین‌های زرتشتی است که پس از سال‌ها هنوز باقی‌مانده است. سالیانه تعداد زیادی از مردم استان کهگیلویه و بویراحمد به‌ویژه در فصل بهار و زمستان از این منطقه بازدید می‌کنند که در صورت معرفی می‌تواند تبدیل به یک قطب گردشگری شود.

عشق دیرینه ایرانیان به درختان سرو

تاکنون حدود ۲ هزار درخت کهن‌سال در ایران شناسایی شده‌که از این تعداد نیمی از آنان عمری بین ۳۰۰ تا سه هزارساله دارند، پژوهش‌ها نشان می‌دهد چنار، گردو، ارس، سرو و بنه بیشترین فراوانی را در بین درختان کهن‌سال کشورمان دارند.

صدور اسناد مالکیت "عالی‌قاپو وهشت‌بهشت" به نام میراث فرهنگی اصفهان

بهمین توکلی فرد - مدیرکل میراث‌فرهنگی و گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان به مناسبت روزه موزه و هفته میراث در نشست خبری با اصحاب رسانه در محل سالن اجتماعات شهدای مدرسه میناب این اداره کل، از صدور اسناد مالکیت دوبنای تاریخی شاخص اصفهان "کاخ عالی‌قاپو و کاخ هشت‌بهشت" بنام میراث‌فرهنگی خبر داد و افزود: این یک اقدام بسیار مهمی است که با تلاش کارشناسان میراث و همکاری سازمان ثبت‌انساند اصفهان صورت‌گرفته است.

امیر کرم‌زاده، به طرح بزرگ‌ترین موزه منطقه‌ای " ریسفاب " اشاره نمود وگفت: برای ایجاد این موزه بین‌المللی اصفهان افزون بر یک ۴۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی‌شده است که این بودجه اعتباری وزارتخانه و مولدسازی دارائی‌های اداره کل و با همکاری دستگاه‌های اجرایی ازجمله شهرداری و بخش خصوصی جذب خواهد شد.

او افزود: برای تمامی مراحل مرمت و اجرای کالبدی، از تخصص استادکاران اصفهانی استفاده خواهیم کرد و برای اجرای طراحی موزه‌ها و سیستم‌های نوین مربوط به آن فراخوان بین‌المللی برگزار می‌کنیم.
تا بتوانیم از دانش روز جهانی برای ایجاد یک موزه استانداردترین حد و اندازه اصفهان استفاده کنیم.

مدیرکل میراث‌فرهنگی و گردشگری استان اصفهان با اشاره به رصد بافت تاریخی اصفهان از طریق هوش مصنوعی گفت: با استفاده از فناوری‌های نوین، هرگونه تحرک مشکوک در مناطق تاریخی، حتی در شب در کمترین زمان رصد و گزارش می‌شود که باعث جلوگیری از تخریب و ساخت‌وسازهای غیرمجاز در بافت تاریخی خواهد شد.

در این نشست، سید روح اله سیدالعسکری معاون اداره کل میراث‌فرهنگی و گردشگری استان اصفهان هم گفت: در سال ۱۴۰۴ در حوزه میراث فعالیت‌های خوبی انجام شده که از جمله تدوین سند توسعه موزه‌ها باهدف ایجاد ۱۵ موزه جدید در استان و توسعه موزه‌های تخصصی هم در دستور کار قرار دارد.

پیام ایران

ا مرخزی

تمامی طرح‌های مرتع‌داری آشتیان احاله مدیریت شد

آزاده فراهانی- مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مرکزی گفت: با امضای قرارداد چهار طرح مرتع‌داری در دفتر اسناد رسمی شهر آشتیان، احاله مدیریت تمامی طرح‌های مرتع‌داری این شهرستان به مرتع‌داران به انجام رسید.
عبدالحسین محمدی افزود: در شهرستان آشتیان ۵۶ سامان عرفی ممیزی شده در قالب ۱۷۲ فقره پروانه چرای دام با ۲ هزار و ۹۰۴ بهره‌بردار و ۱۷ هزار و ۵۳۹ رأس دام مجاز فعالیت دارند. مرتع این شهرستان در وسعتی بالغ بر ۴۱ هزار و ۷۰۰ هکتار گسترده شده‌اند که در قالب ۵۶ طرح مرتع‌داری به بهره‌برداران احاله مدیریت شد.
او با اشاره به اینکه احاله مدیریت طرح‌های مرتع‌داری با امضای قرارداد ۳۰ساله به مرتع‌داران واگذار می‌شود، تصریح کرد: از مهم‌ترین مزایای این طرح می‌توان به ایجاد حس تعلق در دامداران نسبت به مرتع، حفظ و حراست و نگهداری عرصه‌ها توسط خود بهره‌برداران، احیا و اصلاح مرتع، خودکنترلی در ورود و خروج دام و معافیت از پرداخت عوارض سالیانه تمدید پروانه چرا اشاره کرد.
محمدی یکی از اهداف مهم این طرح را اقتضای‌تر شدن مراتع عنوان کرد و گفت: اجرای طرح‌های اقتصادی پیش‌بینی‌شده از جمله بهره‌برداری و کشت گیاهان دارویی و صنعتی، زنبورداری، پرورش دام و طیور و در صورت تأمین آب، احداث گلخانه و مزرعه پرورش ماهی می‌تواند به تقویت معیشت بهره‌برداران کمک کند.
مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مرکزی افزود: با احاله مدیریت طرح‌های مرتع‌داری، هزینه‌های دولتی در حوزه حفاظت، مراقبت و نگهداری کاهش می‌یابد و در مقابل، ا مدیریت بهره‌برداران شاهد افزایش درآمد آنان خواهیم بود.

دهقانی- معاون صنایع‌دستی و هنرهای سنتی اداره کل

میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی سمنان گفت: «خانه

صنایع‌دستی روستای قلعه‌بالا» و فروشگاه «خانه تدین» ۲ برنامه مهم برای رونق صنایع‌دستی و کمک به اقتصاد هنر صنایع‌دستی است.

سمانه سلطانی پوربا اشاره به برنامه‌ریزی برگزاری دومین جشن ملی روز بوم‌گردی در روستای قلعه‌بالای شاهرود که گزینه اصلی ایران برای ثبت جهانی است، افزود: «خانه صنایع‌دستی» در قلعه‌بالا در حال فعالیت اولیه است و به‌زودی افتتاح می‌شود.

او با اشاره به پیش‌بینی برگزاری نمایشگاه صنایع‌دستی در قالب جشن ملی روز بوم‌گردی در این روستای تاریخی، ادامه داد: این جشن هم در قالب نمایشگاه آثار فاخر استان سمنان و هم نمایشگاهی جهت معرفی و فروش محصولات تولیدی و همچنین هنرنمایی هنرمندان این حوزه مدنظر است.

او با اشاره به ضرورت تلفیق گردشگری، بوم‌گردی و رونق صنایع‌دستی، افزود: اگر گردشگری به منطقه‌ای تاریخی می‌رود و از امکانات گردشگری نظیر اقامتگاه بوم‌گردی بهره‌مند می‌شود، حوزه صنایع‌دستی هم می‌تواند در آن منطقه فروشگاه‌های فعال داشته باشد و به عرضه و معرفی صنایع‌دستی و محصولات محلی اقدام شود.

رویدادهای نمایشگاهی صنایع‌دستی برای سال ۱۴۰۵

معاون صنایع‌دستی و هنرهای سنتی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی سمنان درباره رویدادهای امسال در حوزه صنایع‌دستی یادآور شد: امسال سمنان میزبان نمایشگاه سراسری صنایع‌دستی است. میزبانی از نمایشگاه‌های منطقه‌ای در سمنان خاطر‌ساز و موفق بود و پارسال نمایشگاه سراسری برگزار شد و

مشترکان خوش مصرف آب در اردبیل تخفیف ویژه می‌گیرند

سعادتی- مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب استان اردبیل از اعمال مشوق‌های تخفیفی در قبوض آب‌بهای مشترکان خوش‌مصرف در ماه‌های گرم سال ۱۴۰۵ خبر داد.

مهدی مرادجو اظهار کرد: با ابلاغ مقام عالی وزارت نیرو و شرکت مهندسی آب‌وفاضلاب کشور، بسته‌های تشویقی برای مدیریت مصرف آب در فصل گرما تدوین و به شرکت‌های آب‌وفاضلاب ابلاغ شده است.

آوافزود: بر اساس این ابلاغیه، در ماه‌های گرم سال ۱۴۰۵ مشترکانی که میزان مصرف آب آن‌ها کمتر از الگوی تعیین‌شده باشد و درعین‌حال حداقل ۲۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته مصرف خود را کاهش دهند، از ۲۰ درصد تخفیف در کل آب‌بهای خود برخوردار می‌شوند.

مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب استان اردبیل ادامه داد: همچنین مشترکانی که به‌صورت داوطلبانه نسبت به نصب ادوات و تجهیزات کاهش‌دهنده مصرف آب در منازل خود اقدام کنند، می‌توانند از تخفیف حداکثری ۳۰ درصدی در قبوض آب‌بهای خود بهره‌مند شوند.

مرادجو هدف از اجرای این طرح را ترویج فرهنگ مصرف بهینه، کاهش هدررفت آب و عبور ایمن از اوج مصرف در فصل گرما ذکر کرد و افزود: مشارکت مردم در مدیریت مصرف، نقش مؤثری در تأمین پایدار آب آشامیدنی و صیانت از منابع آبی دارد.

او از رسانه‌ها و فعالان فضای مجازی خواست با اطلاع‌رسانی دقیق و آگاهی‌بخشی مناسب درباره این مشوق‌ها، در نهادینه‌سازی فرهنگ مصرف صحیح آب در جامعه همکاری کنند.

ا سمنان

رنگین کمان تاریخ در صنایع‌دستی سمنان

امسال هم سمنان در تقویم نمایشگاه سراسری قرار دارد.

او تأکید کرد: بعد جنگ ۱۲ روزه، سمنان اولین استانی بود که برای برپایی نمایشگاه صنایع‌دستی اعلام آمادگی کرد که نمادی از رونق علاقه‌فعالان این حوزه در استان است.

این مسئول ادامه داد: سمنان به‌عنوان اولین استان‌کشور، پیشقدم شد و «تشکل صنایع‌دستی استان سمنان» با مشارکت فعالان و با برگزاری انتخابات تشکیل شد و هنرمندان صنایع‌دستی سمنان علاوه بر انجمن صنایع‌دستی، دارای تشکل هستند.

برپایی ۵۲ بازارچه و نمایشگاه طی سال گذشته، یک هزار و ۲۴۰ نفر آموزش زرلگان صنایع‌دستی دریم از ایوانکی تأمیامی، برگزاری بیش از ۳۰ دوره آموزشی، بخشی از دستاوردهای سال ۱۴۰۴ در حوزه صنایع‌دستی استان سمنان است.

سلطانی افزود: طی ۱۲ سال ۶۲ هنرمندان مهر اصالت صنایع‌دستی دریافت کرده بود و از سال ۱۴۰۴ تاکنون ۸۱ اثر موفق به دریافت مهر اصالت شدند که نشانه جایگاه ویژه صنایع‌دستی استان سمنان در کشور است.

فراخوان جمع‌آوری آثار صنایع‌دستی برای تجهیز فروشگاه «خانه تدین» در سمنان معاون صنایع‌دستی و هنرهای سنتی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی سمنان از هنرمندان صنایع‌دستی استان دعوت کرد با ارائه نمونه آثار خود در راهاندازی فروشگاه تخصصی صنایع‌دستی در مجموعه «خانه‌تدین» مشارکت کنند.

او گفت: برنامه‌ریزی برای راهاندازی و تجهیز فروشگاه‌ی تخصصی صنایع‌دستی در مجموعه «خانه تدین» در راستای ارتقای جایگاه صنایع‌دستی استان و ایجاد بستری نوین برای بازیابی و معرفی آثار هنرمندان در حال اجراست.

ا سیستان و بلوچستان

ارجاع تخلفات تعرفه‌ای پزشکی به تعزیرات استان مرکزی افزایش یافت

عزت‌الله فراهانی - رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک گفت: ارجاع تخلفات تعرفه‌ای به تعزیرات استان مرکزی از صفر به ۲۴ مورد افزایش یافت.
جواد نژدی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک، در نشست خبری با اصحاب رسانه با اشاره به چالش‌های اقتصادی حوزه سلامت گفت: مسائل مالی و انباشت بدهکاری‌ها در سال گذشته، دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور و به‌ویژه دانشگاه علوم پزشکی اراک را با آشفتگی‌های جدی مواجه کرده بود. با وجود تمامی مشکلاتی که در سال ۱۴۰۴ با آن روبرو بودیم، از جمله تبعات ناشی از تنش‌های منطقه‌ای و برخی مسائل اجتماعی، تلاش کردیم با اتخاذ تدابیر لازم، کمترین آسیب به مردم وارد شود و خدمات قابل‌قبولی در سطح استان و شهرستان‌ها ارائه دهیم.

نظری با تأکید بر هدف‌گذاری این دانشگاه برای تکمیل زنجیره خدمات درمانی دولتی عنوان کرد: در طول یک سال و نیم اخیر، باوجود محدودیت‌های شدید مالی، گام‌های مؤثری برای واردکردن تجهیزات و خدماتی که پیش‌ازاین در بخش دولتی استان وجود نداشت، برداشته‌ام. راه‌اندازی دستگاه پیشرفته OCT (توموگرافی انسجام نوری) در کلینیک امام رضا (ع) جهت تشخیص بیماری‌های شبکیه، ایجاد اتاق عمل سوچم در بیمارستان امیرکبیر برای انجام جراحی‌های پیچیده «ویتکتومی» که پیش‌تر نیازمند اعزام بیماران به سایر استان‌ها بود، و همچنین نصب دستگاه شتاب‌دهنده خطی (IMRT) باهدف افزایش دقت درمان‌های سرطان، از جمله دستاوردهای مهم این بازه زمانی است که خدمت‌رسانی به مردم را متحول کرده است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک با اشاره به حساسیت فضای مراکز درمانی اظهار کرد: حتی در مواردی که برخی دستگاه‌ها درخواست‌هایی برای استقرار یا حضور در مجاورت مراکز درمانی داشتند، با توجه به ماهیت درمانی بیمارستان‌ها و لزوم حفظ محیط بیمارستان انجام نشود. روند درمان بیماران کاملاً در آرامش و بدون کوچک‌ترین دخالتی انجام‌شده است.
رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک با اشاره به حساسیت فضای مراکز درمانی اظهار کرد: حتی در مواردی که برخی دستگاه‌ها درخواست‌هایی برای استقرار یا حضور در مجاورت مراکز درمانی داشتند، با توجه به ماهیت درمانی بیمارستان‌ها و لزوم حفظ محیط بیمارستان انجام نشود. روند درمان بیماران کاملاً در آرامش و بدون کوچک‌ترین دخالتی انجام‌شده است.
رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک با اشاره به حساسیت فضای مراکز درمانی اظهار کرد: حتی در مواردی که برخی دستگاه‌ها درخواست‌هایی برای استقرار یا حضور در مجاورت مراکز درمانی داشتند، با توجه به ماهیت درمانی بیمارستان‌ها و لزوم حفظ محیط بیمارستان انجام نشود. روند درمان بیماران کاملاً در آرامش و بدون کوچک‌ترین دخالتی انجام‌شده است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک از تکمیل پروژه بزرگ سنگ‌شکن برون‌اندازی (ESWI) در بخش دولتی خبر داد و اظهار کرد: یکی از نیازهای مبرم استان، ایجاد امکان سنگ‌شکن با تعرفه دولتی بود. با پیگیری‌های ویژه و همکاری معاونت توسعه و درمان و تیم بیمارستان ولی عصر (عج)، یک دستگاه پیشرفته سنگ‌شکن با هزینه‌ای بالغ بر ۶۵ میلیارد ریال خریداری و فضای استقرار آن نیز با اعتباری در حدود ۳ میلیارد ریال پانسانی و آماده‌سازی شده است. با توجه به اقدامات صورت‌گرفته، امیدواریم حداکثر تا ۱۵ خردادماه شاهد بهره‌برداری رسمی از این مرکز باشیم.

راه‌اندازی این دستگاه برای نخستین‌بار در بخش دولتی استان، گام بزرگی در راستای

روزنامه سازمان پیمان

ا خبر

پرداخت هشت هزار میلیارد ریال تسهیلات رونق تولید

قم، نیا زنگنه - سرپرست اداره کل صنعت، معدن و تجارت قم گفت: در سال ۱۴۰۴، هشت هزار میلیارد ریال تسهیلات از محل اعتبارات رونق تولید و تبصره ۱۸ در قالب ۱۴۵ پرونده به متقاضی دریافت این تسهیلات در استان پرداخت شد و همچنین این روند برای تکمیل پرداخت‌ها به سایر پرونده‌های ارسال شده به بانک‌های عامل ادامه دارد.

وحید کریمی افزود: پرداخت تسهیلات در بخش صنعت قم برای تأمین نقدینگی مورد نیاز واحدهای تولیدی موضوعی بسیار مهم و ضروری است و مسئولان استان بر لزوم همکاری همه‌جانبه بانک‌ها در این خصوص همواره تأکید دارند.
آوافزود: با توجه به اهمیت ویژه این موضوع برای حفظ و ارتقا وضعیت تولید و اشتغال در قم، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان نیز وضعیت پرداخت تسهیلات به واحدهای صنعتی و تولیدی متقاضی را به‌صورت مستمر رصد و بر عملکرد بانک‌های عامل در این خصوص نظارت می‌کند. او با اشاره به لزوم حمایت هرچه بیشتر از صنعت‌گران و فعالان اقتصادی در شرایط کنونی، ادامه داد: در مجموع نیاز است تا تسهیلات مورد نظر صنعت‌گران به‌سرعت و در کوتاه‌ترین زمان ممکن به آنان پرداخت‌شود تا بتوانند با استفاده از این نقدینگی، علاوه بر حفظ روند فعالیت خود آن را ارتقا نیز دهند. گفتمنی است وجود زیرساخت‌های مورد نیاز در شهرک‌های صنعتی بزرگ و تخصصی، قرارگرفتن در شاهراه مواصلاتی کشور و نزدیکی به پایتخت و عمده بازارهای مصرف داخلی از جمله دلایلی است که موجب شده سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و تولید استان قم برای فعالان اقتصادی جذاب باشد.

انجام نشاء برنج در ۷۰ درصد شالیزارهای گیلان

گیلان، نویری- رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان، از انجام نمای برنج در ۷۰ درصد شالیزارهای استان خبر داد و گفت: کشاورزان تقویم زراعی را رعایت کنند.
صالح محمدی ۸۵ درصد فعالیت‌های بخش زراعت برنج در استان گیلان را منطبق با تقویم زراعی دانست و اظهار کرد: شالیکاران تاکنون موفق به انجام نشاء برنج در سطح ۱۶۵ هزار هکتار شده‌اند.

او با اشاره به جایگاه راهبردی کشت برنج در استان، تأکید کرد: برنج تنها یک محصول کشاورزی نیست، بلکه ستون فقرات امنیت غذایی کشور و معیشت بیش از هزاران خانوار گیلانی به این کشت وابسته است و شالیزارهای گیلان نهنتنها سفره مردم استان، بلکه بخش قابل‌توجهی از نیاز کشور را تأمین می‌کند و حفظ این سرمایه ملی یک اولویت است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان با بیان اینکه استان ماه به دلیل شرایط اقلیمی و جغرافیایی همواره در معرض خطرات قهری مانند سیل، خشکسالی، تگرگ، آفات و بیماری‌های گیاهی قرار دارد، افزود: در سال‌های اخیر شاهد خسارات سنگینی به مزارع برنج بوده‌ام که برخی از کشاورزان را با ضرر و زیان جدی مواجه کرده‌ و لذا بیمه زراعت تنها راهکار مطمئن برای مدیریت ریسک و جبران خسارت‌های ناشی از ابلا یای طبیعی است.

آسیب‌دیدن صنعت گردشگری در جنگ

چهارمخال‌ویختیاری، شاهوردی - مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی چهارمخال‌ویختیاری گفت: در جریان جنگ رمضان و حمله آمریکایی - صهیونیستی به کشور، صنعت گردشگری و حوزه میراث‌فرهنگی آسیب جدی دید.

حیدر صادقی ضمن تبریک هفته میراث‌فرهنگی و با اشاره به اهمیت میراث‌فرهنگی اظهار کرد: اینکه موضوعی را که از نسل گذشته باقی‌مانده حفظ و نگهداری کنیم تا برای آینده نیز باقی بماند، در راستای حفظ هویت‌ها و اصالت‌هایی است که می‌تواند به بهبود وضعیت بشر کمک کند، میراث‌فرهنگی قرار است این اصالت‌ها را در مسیر ارتقای کیفیت زندگی مردم و افزایش رضامتمندی جامعه حفظ‌و منتقل کند.مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی چهارمخال‌ویختیاری گفت: زمانی که میراث‌فرهنگی اثری را به عنوان اثر واجد شرایط ثبت می‌کند، در واقع به جامعه تأکید می‌کند که آن اثر یک ارزش و ثروت ملی است و همه باید در حفظ و نگهداری آن کوشا باشند، اما متأسفانه در برخی موارد چنین نگاه‌ی وجود ندارد.صادقی افزود: در سال جاری شرایط خاصی در کشور حاکم شد و با حمله آمریکایی - صهیونیستی به کشور، در جنگ رمضان برخی آثار تاریخی در معرض تهدید قرار گرفتند و تعدادی نیز تخریب شدند که خوشبختانه در استان شاهد چنین اتفاقی نبودیم.

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو ماشین‌سواری - سواری پژو ۴۰۵GLX مدل ۱۳۹۰ به رنگ خاستری متالیک به شماره موتور: ۱۶۳۲۸۴۲۰۱۶۳۹۰۱۶۳۰ به شماره شاسی: NAAMHCA9BE289692 به شماره پلاک ۳۷ ۵۷۷ ایران ۶۵ به نام صابر نوشادی لاله‌زار شبکوه مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط است. رودبار جنوب.

